

Základní škola a mateřská škola Hrubý Jeseník, okres Nymburk
tel.: 325 588 345, e-mail: info@zshrjesenik.cz

Minimální preventivní program na školní rok 2023/24

Č. j.: Hru-7/23/3

I.

Úvod – obecný

Zamyšlení nad výchovou mládeže

Doba se změnila, změnil se i žebříček hodnot. Na jedné straně jsou děti, mládež, dospělí, kteří si myslí, že jen oni mají pravdu, že jen oni jsou nejlepší, tudíž vše se jim musí podřídit. Rozkazují kamarádům, sourozencům, ale i rodičům, prarodičům, učitelům, všem. Problém nastává ve chvíli, kdy se tu objeví člověk, který chce s nimi diskutovat a vysvětlit jim, že to takhle dál nejde. Vždyť tu přece jsou i ostatní lidé a ti mají taky pravdu a chtějí tady, na této planetě, také žít. Skupinka dětí, studentů, dospěláků pochopí a je vše ok, ale je zde část osob, kteří se s tím nesmíří a dělají vše pro to, aby šli dál. Jsou proto schopni člověka ponižovat psychicky, bít ho, dokonce i zabít.

Pak je tu skupinka dětí, studentů, dospělých, kteří jsou málo odvážní, nevěří si, ustupují sporům, stáhnou se do ústraní. To, ale přeci nejde. Vždyť jsme si všichni rovni, máme nárok na stejná práva. Nikdo nemá právo ubližovat druhým, ale nemá být ubližováno ani jemu.

Úkol školního metodika prevence spočívá v tom, aby jako kvalifikovaná osoba v oblasti práce s dětmi, děti pochopila, rozebrala s nimi danou situaci a společně našli správné řešení pro obě strany. Je třeba začít řešit situaci v tu chvíli, kdy si dítě uvědomí, že ono je tady pro nás a my (všichni lidé) pro něj.

II.

Charakteristika školy - základní informace o škole

Od 1. 1. 2003 je škola v právní subjektivitě a její součástí je i mateřská škola.

Naše škola je škola trojtřídní s pěti ročníky. Počet žáků se v posledních letech stabilizoval a lze předpokládat mírný nárůst.

III.

Analýza současného stavu na škole

O chod školy se stará pan ředitel Oberhel Jaroslav, paní učitelky Oberhelová Jitka, Hlavičková Alena, Hurychová Veronika, paní vychovatelka Kopecká Dana, asistentky pedagoga paní Houfková Veronika, Kopecká Dana, Nosková Diana a Rysová Lenka..

O děti v mateřské školce se starají paní učitelky Pavlíčková Marcela, Ottová Jitka, asistentky pedagoga paní Iveta Čihulová a Zuzana Vašková.

Ve školní kuchyni pracuje kuchaři pan Ivo Kosik a vedoucí školní kuchyně paní Bittnerová Jana.

O to, aby byl ve škole pořádek, pečuje paní Rysová Šárka a Vašková Zuzana.

Tak jako v minulých školních letech pracuje na naší škole několik zájmových kroužků, které navštěvují žáci školy. Jsou to kroužky – přírodovědný, výtvarný, sportovní, počítačový kroužek, divadelní a kroužek hry na flétnu, klub zábavné logiky a deskových her. Vedení kroužků zabezpečují zaměstnanci školy.

IV.

Garant programu a spolupracovníci

O vytvoření příznivého klimatu se musí postarat nejen vedení školy, pedagogický sbor, ostatní zaměstnanci školy, ale i samotní žáci jednotlivých ročníků. Nechceme naše žáky chápat pouze jako příjemce poznatků, či klienty, o které je všestranně postaráno, ale především jako naše rovnocenné partnery. Vždyť navozením vhodné situace můžeme své žáky poznat mnohem hlouběji a vžít se do jejich radostí a problémů. Spolupráce pak může být tvůrčí a uspokojující obě strany.

V.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Mezi odborníky a naše spolupracovníky v oblasti prevence, kromě pedagogů ze školy, sem patří pracovníci z pedagogicko-psychologické poradny v Nymburce, policie Nymburk, TJ Hrubý Jeseník, TJ Sokol Oskořínek, policie Nymburk.

VI.

Propagace

S minimálním protidrogovým programem se naše okolí seznamuje prostřednictvím žáků, rozhovory s rodiči, zveřejněním programu na školních webových stránkách.

VII.

Prevence – aktivity v oblasti negativních sociálně patologických jevů

Pravidelné diskuse školního metodika prevence s dětmi (jednou měsíčně), snaha všech pracovníků školy o okamžité řešení problémů. Kromě tohoto máme programy, které negativní sociálně patologické jevy přinejmenším omezí, ne-li úplně vyřadí:

zájmové kroužky v naší škole, hudební i výtvarné zájmy na umělecké škole, v Domě dětí a mládeže v Nymburce. Děti se ve velkém počtu účastní akcí řízených pracovníky školy – Miss čarodějnice, na den dětí Jeseňská šlápota, propojení s TJ Hrubý Jeseník- oddíl kopané (mladší žáci, příprava), loučení s prázdninami, drakiáda, čarodějnice, Mikulášská nadílka, rozsvícení vánočního stroměčku.

VIII.

Cíle prevence na škole

Cíle školního metodika prevence, pedagogických pracovníků i ostatních zaměstnanců školy je to, aby se děti v naší škole cítily příjemně a bezpečně. V takovém prostředí sociální jistoty se pak lépe pracuje všem dospělým i dětem.

IX.

Obsah prevence na škole

1. Zařazení témat do osnov vzdělávacího programu:

1. ročník: Prvouka

- prostředí třídy, bezpečná cesta do školy
- mezilidské vztahy, komunikace
- chování lidí
- lidské tělo
- péče o zdraví a nemoc (základní hygienické návyky, vztah k ostatním)
- základní pravidla používání léků
- úrazová zábrana
- situace hromadného ohrožení
- bezpečné chování v různém prostředí, krizová situace
- vztah k neznámým lidem, přivolání pomoci

2. ročník: Prvouka

- bezpečná cesta do školy
- mezilidské vztahy, komunikace
- chování lidí
- rostliny
- houby (jedlé, jedovaté)
- úrazová zábrana
- osobní hygiena
- pitný režim
- bezpečné chování v silničním provozu
- bezpečné chování v různém prostředí, krizová situace
- vztah k neznámým lidem, přivolání pomoci
- situace hromadného ohrožení

3. ročník: Prvouka

- mezilidské vztahy, komunikace
- chování lidí a jejich soužití
- slušnost, ohleduplnost, solidarita
- právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte
- rostliny a houby
- lidské tělo
- péče o zdraví a zdravá výživa
- návykové látky
- osobní bezpečí

- situace hromadného ohrožení

4. ročník: Člověk a jeho svět

- osobní bezpečí
- situace hromadného nebezpečí
- rostliny a houby
- soužití lidí
- chování lidí
- právo a spravedlnost

5. ročník: Člověk a jeho svět – Přírodověda

- základní stavba a funkce lidského těla
- péče o zdraví a zdravá výživa
- návykové látky a zdraví
- situace hromadného ohrožení
- rostliny a houby
- soužití lidí
- chování lidí
- právo a spravedlnost
- základní globální problémy

2. Témata besed metodika protidrogové prevence se žáky

1. ročník

Září: Nástup do školy (kamarádi, učitelé, rodiče)

Říjen: Co je to zdraví (nemoc a zranění)

Listopad: Výživa

Prosinec: Pohyb

Leden: Vztahy k ostatním

Únor: Alkohol

Březen: Kouření

Duben: Návykové látky- léky

Návykové látky - účinky a následky požití neznámé drogy

Květen: Nebezpečí od cizích lidí

Červen: Nebezpečí odhozených jehel a stříkaček

2. ročník

Září: Nástup do školy (kamarádi, učitelé, rodiče)

Říjen: Jak si udržujeme zdraví

Listopad: Já jako osobnost (odlišnosti mezi lidmi)

Prosinec: Vědomí (naše smysly ovlivňují chování)

Leden: Šikana

Únor: Návykové látky (alkohol a tabákové výrobky)

Březen: Návykové látky

Duben: Zdravá výživa (prevence poruchy příjmu potravy)

Květen: Bezpečný internet

Červen: Nebezpečí od cizích lidí a nácvik odmítání

3. ročník

Září: Nástup do školy (kamarádi, učitelé, rodiče)

Říjen: Zdraví (nemoci, zranění)
Listopad: Zdravá výživa (prevence poruchy příjmu potravy)
Prosinec: Pohyb (nebezpečné sporty)
Leden: Šikana (předmět, charakteristika, příklady přímé, nepřímé šikany, výchovná opatření)
Únor: Návykové látky (alkohol a tabákové výrobky)
Březen: Já jako osobnost (odlišnosti mezi lidmi)
Duben: Návykové látky- léky
Návykové látky - účinky a následky požití neznámé drogy
Květen: Bezpečný internet
Červen: Návky odmítání, osobní bezpečí (kam se obrátit)

4. ročník

Září: Nástup do školy (kamarádi, učitelé, rodiče)
Říjen: Zdraví (fyzické, psychické, sociální složka, léky)
Listopad: Šikana (předmět, charakteristika, příklady přímé, nepřímé šikany, výchovná opatření)
Prosinec: Práva dětí
Leden: Návykové látky (základní poznatky – vzhled, účinky, projevy)
Únor: Návykové látky (mechanismus vzniku závislosti)
Březen: Já jako osobnost (odlišnosti mezi lidmi)
Duben: Zdravá výživa (prevence poruchy příjmu potravy)
Květen: Bezpečný internet
Červen: Nebezpečí od cizích lidí a návky odmítání

5. ročník

Září: Nástup do školy (kamarádi, učitelé, rodiče)
Říjen: Zdraví (fyzické, psychické, sociální složka, léky)
Listopad: Šikana (předmět, charakteristika, příklady přímé, nepřímé šikany, výchovná opatření)
Prosinec: Dětská práva
Leden: Návykové látky (základní poznatky – vzhled, účinky, projevy)
Únor: Návykové látky (mechanismus vzniku závislosti)
Březen: Já jako osobnost (sebehodnocení, rozvoj sebevědomí, hodnocení druhých)
Duben: Zdravá výživa (prevence poruchy příjmu potravy)
Květen: Bezpečný internet
Červen: Návky odmítání, kam se obrátit

3. Volnočasové aktivity:

Zájmové kroužky:

Klub zábavné logiky a deskových her
Pondělí: 12,45 hodin – 14,15 hodin

Výtvarný kroužek
Pondělí: 12.45 hodin – 14.00 hodin

Hrajeme divadlo
Úterý: 12.45 hodin – 14.00 hodin

Počítačový kroužek
Středa: 13.00 hodin – 14.00 hodin

Přírodovědný kroužek
Čtvrtek: 12,45 hodin – 14,00 hodin

Sportovní kroužek
Pátek: 12.45 hodin – 14.00 hodin

Zájmové kroužky jsou zabezpečovány pracovníky školy. Zaměření kroužků se mění dle nabídky, potřeb a organizačního zajištění. Kroužky pracují zpravidla po vyučování od 12,45 – 14,00 a jsou zpravidla dlouhé v rozsahu 1 – 2 vyučovacích hodin.

Metody při realizaci prevence – ŠVP, školní řád, proškolení pedagogických pracovníků, sportovní soutěže, výlety, kulturní programy pro děti

4. Mimoškolní činnost:

Loučení s prázdninami (srpen) s TJ
Drakiáda
Rozsvícení vánočního stromu
Volba Miss Čarodějnice (duben) s TJ
Jeseňská dětská šlápota (červen) s TJ

X. **Časový harmonogram**

Plán zpracovaný do celého školního roku.

XII. **Evidence a efektivita**

Efektivitu naší práce zajišťují orientační průzkumy, srovnávání, vývoj v jednání a chování dětí mezi sebou a ve vztahu k dospělým. Případné problémy, či jejich náznaky jsou diskutovány na pedagogických radách, radách vedení školy.

XIII. **Řešení přestupků**

Dobrá strategie školy pomáhá optimalizovat sociální klima školy a správně se zaměřit a řešit sociálně patologické jevy ve škole. Proto se všichni zaměstnanci snaží jednat s dětmi ve velmi kamarádském a přátelském duchu a bez prodlení řešit jakýkoliv problém, neboť si uvědomujeme tak důležitou otázku času, který může být v některých případech naším nepřítelem.

XIV. **Školní poradenské pracoviště**

Poradenské pracoviště na škole neexistuje, ale většina rodičů je ve stálém kontaktu s třídními učiteli, metodikem protidrogové prevence a ředitelem školy.

XV. **Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence**

Minimální preventivní program „Škola bez drog“
Metodický pokyn ministra školství, mládeže tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže Č.j: 14514 / 2000-5
Pedagogové proti drogám (Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních)

Seznam dostupné literatury, videotéka atd.

Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu
Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2001 – 2004
Pedagogové proti drogám
Nenič své tělo
Romantické období končí
Alkohol, drogy a vaše děti
Prevence problémů způsobených návykovými látkami na školách
Agresivita a šikana mezi dětmi
Vyber si zdraví
Prevence kouření
Alkohol a jiné drogy

Seznam zařízení zabývajících se problematikou primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů

Školy a školská zařízení, pedagogicko-psychologická poradna, policie, protidrogová centra

Adresář organizací zabývajících se primární prevencí

Sdružení linka bezpečí
Ústavní 95
1810 02Praha 8

telefon: děti a mládež 800 116 111
rodiče 800 111 234

Bílý kruh bezpečí
(Sdružení pro pomoc obětem trestné činnosti a jejich blízkým)
U Trojice 1042/2

150 00 Praha 5

telefon: 257 317 110

Zpracoval: Oberhel Jaroslav

V Hrubém Jeseníku 30. 8. 2023

Mgr. Oberhel Jaroslav
ředitel školy